

[Augsburg], 10. Oktober 1566

An Johannes Oporinus

UB Basel, Fr. Gr. I 11, fol. 289r-v.
Steinmann Nr. 779.

S. P. D. Accepi libros abs te missos, gratiss[imum] mihi munus, accepi syngrapham, et defectus: quae omnia magna me laetitia affecerunt, quod tandem nomen meum expunctum est è tabulis Augustanis. Miseram tibi 54 f. de quibus tu cum 2. remisisses vltò, aediles quibus syngrapham obtuli, Guiciardini historiam loco illorum à Willero accipere me iusserunt.

De lucubrationibus meis faciam quod voles: Sed depravatione Suidae cautior factus, inuitus facio, vt librum dimidiatum retineam. Prima enim relectione multa fallunt, quae cum à capite ad calcem repetuntur, facilius animaduerti solent. Alioqui nihil obstaret, quò minus tibi et graecum Isocratem et Latinam eiusdem correctionem et commentarios in classem paraeneticam et συμβουλευτικὴν vel nunc mitterem. Sed profectò praestat id quod scripsi.

Vlpianum graecum correctum à me, vt licuit, habes ipse. Relegi et meum exemplum, et annotaui in chartis ac emendaui errata quae potui. Latinam versionem nondum omnino effeci talem qualem cupio. Sed fiet id quoque breui. Omnino opera à me dabitur, si Deus vires et vitam mihi concederet, vt hac hyeme et Demosthenem et Isocratem et Vlpianum correctos recognitos et annotationibus atque indicibus instructos absoluam ad téque mittam, vt post vernalias nondinas vtrumuis auspiceras. Sin antè placet, vt per ocium progrediari: mittam primum tomum Demosthenis graecolatinum cum Vlpiani enarratione et scholijs meis: modò maturè signifiques. Hoc enim vno mense facilè praestabo, ἀνθεδός εθέλῃ. Perdius enim et pernox in his operib[us] versor, metuens ne me casus aliquis impedit, si cessaro.

De charactere, qui quidem elegantiss[imus] est, de charta, de forma libri tuum erit iudicium et omnis autoritas. Mihi, si quaeris, placet τὸ μεγαλοπρεπές. Fortassis enim Caesari vtrunque opus dedicabitur ἐπὶ τιμῇ μᾶλλον ἢ ἐλπίδι ἀντιδώρου, quando veteres patroni contemptu veteris clientis indigni sunt, qui appellantur denuo.

Caeterum opus est mihi consilio consilio et iudicio tuo, ac primum de Demosthene: Ego Vlpianum cum textu autoris, vt Heruagius fecit, coniungendum censeo, quod nuda illa scholia, cum autoris locus integer in conspectu non est, permolesta sunt. Deinde ita excudendum Vlpianum, vt est ab Aldo editus, omissis meis correctionib[us] et asteriscis: quorum multitudo margines deformabit, quas velim esse puras. Nam castigationes meae seorsim excusae nihil in eo desiderari patientur. Latinae editionis eadem ratio erit, quae Graecae. Annotationes meae veteres et graecae et latinae quò minus marginibus addantur, nihil obstare puto. Praestnē graeca seorsim edi, an è regione cum Latinis coniungi, idqüe columnis an folijs integris: valde dubito. Scholia item mea, sintnē singulis subijcienda, an ad finem totius operis reseruanda, non satis mihi liquet, et parum fortasse refert. Sed quid tu fakturus sis, maturè me scire, erit vtile. Iudicem in graecum Demosthenem verborum duntaxat insigniorum et formularum si requiris, videndum, malisnē me numeros Heruagianae editionis in folio an in 8^{ua} sequi. Idemqüe statuendum de Latino, quem, vt scis, mihi remisisti, cui tantum numeri addendi sunt siue primae tuae editionis, siue secundae. Etsi verum vt fatear, consultis videtur, numeros addi ex noua editione, et totius operis vnum esse numerum ab initio ad finem, ne opus sit τὸ: A. B. C. D. item vt superuacanea eorundem inculcatio videtur. Nam ista vestra artificia complicandae chartae, vt octaua folio respondeat, saepè fallax est à me deprehensa, ac potius prorsus inutilis. Praestat studioso mandari hunc laborem, vt ijs quae ego annotaui (quae mutari nolim) paulatim relegendis formis, certos adjiciat numeros. Ac nisi

tu aliud iusseris, curabo indices omnes describendos sine numeris, qui alioqui propter marginis angustias addi isthic commode non poterunt.

Hactenus de Demosthene. Isocrati autem in fine addi castigationes et annotationes meas placet. De gnomologijs et phraseologijs dubito seorsimnē sint edendae? Redegi totum Isocratem in gnomas graecolatinas ordine ipsarum orationum. et cum eaedem sententiae saepius occurrant, minuendae molis et tautologiae vitandae causa, statueram in locos communes referre omnia. Sed non tam labor quam iactura temporis me terret. Sin ignauiae gratificans nihil muto, vereor ne sit ridiculus labor meus et planè puerilis. Pueris certè quidem et tardiorib[us] adolescentibus fore vtiliss[imum] confido, nec ingratum hominibus occupatis. Scribe quaeso quid tibi videatur?

Phrases Demosthenis, Isocratis et omnium veterum oratorum promiscuè habeo annotatas: quas ad certa redigere capita non nisi per ocium (hoc est, vbi Demosthenem et Isocratem Basileam relegaro) ausim instituere. Quare differendae videntur, nisi tu aliquid remedij ostenderis. Sed manum de tabula, ne abeat tabellarius. Tu cum Faustina tua faustissimè valebis et Faustulum Oporinum vt procrees operam dabis. Vale 10 Octobr[is] 1566. D. Carino plurimam salutem, cui me scribere breuitas temporis non patitur.

Hiero[nymus] Wolfius
T[uus].

Si quid rescribes, vt has literas mihi remittas, aut ad margines sententiam tuam annotes oro: ne quid mihi forte eorum quae scripsi excidat.